

[Nielsen-Man.]

og princippet er faktisk det samme som det, der er nedlagt i grundværdistigningsafgiften: at man til offentlige formål indtager en del af den konjunkturstigning, der kan være, og det er formidable konjunkturstigninger, der kan være i byernes udkanter. Der sker i alt fald det, hvad jeg går ud fra at ministeren også vil beklage, at de selvstændige landbrugsantal svinder meget stærkt ved, at der forsvinder så mange landbrug udover landet, og specielt i byernes udkanter, uden at der gives en kompensations, hvorved man kan få retableret forholdet. Nu er jeg ikke i besiddelse af nogen statistik, der viser, hvor mange landbrug der er forsvundet ved bevilling, og endnu mindre, hvor mange der ulovligt er forsvundet, men jeg har et levende indtryk af, at selvom man holder sig til de nedlæggelser, som er lovlige, overstiger antallet af dem antallet af nyoprettede selvstændige landbrug i de senere år. Det er en meget betænkelig udvikling; det betyder, at det mål, vi stiler imod, at skaffe plads til flere unge ved landbruget, når vi ikke, og derfor tillader jeg mig igen at henstille til den højtærede minister at udnytte den bemyndigelse, som jeg mener ligger i lovens udformning, og have øje med det forhold, der her er fremdraget.

Jeg vil gerne sige til det ærede medlem hr. Chr. Nielsen, at jeg tror, jeg er enig med ham i, at det lovforslag, vi her behandler, kan ikke komme i strid med grundlovens § 80. Når det ærede medlem gik så vidt, at han sagde, at efter hans mening skulle det slet ikke være domstolene, der skulle afgøre spørgsmålet, men det skulle afgøres af henholdsvis rigsdagen eller byernes sogneråd eller andre folkevalgte forsamlinger, er jeg rygende uenig med ham, men det hænger vel sammen med vor forskellige indstilling til, hvordan et samfund skal indrettes. Vi lever i et retssamfund, hvor enhver borger har adgang til at få en sag prøvet ved domstolene. Jeg ved, at det ærede medlem har andre idealer, og at der andre steder er statsformer, hvor der ikke er denne adgang, men jeg vil slå syv kors for, at vi skal komme ind i sådanne forhold.

Chr. Nielsen: Det ærede medlem hr. Wittrup fremførte overfor min kritik i går den bemærkning, at det ændrede lovforslag under ingen omstændigheder kunne siges at være ringere end de forhold, vi har i dag. Må jeg sige til det ærede medlem, at jeg

i går overhovedet ikke foretog nogen bedømmelse af det ændrede forslag i forhold til de forhold, der består i dag. Det er jo fuldstændig rigtigt, at forslaget er bedre end den lovgivning, man hidtil har haft. Min bedømmelse i går, den fremførte kritik, tog udelukkende sigte på det forhold, at der var reelle muligheder tilstede for at nå betydeligt længere frem end til det, der er fastslået i ændringsforslagene. Det ærede medlem vil vel ikke påstå, at ændringsforslagene betyder en forbedring af det forslag, landbrugsministeren fik vedtaget i folketinget, og som blev fremsat her i landstinget i forsommeren og genfremsat i oktober måned. Jeg har udelukkende villet konstatere, at ændringsforslagene betyder en væsentlig forringelse heraf.

Den højtærede landbrugsminister bemærkede til mit spørgsmål om, hvad der havde været årsagen til, at socialdemokratiet havde forandret standpunkt og havde ønsket at underkaste sig mindretallets diktatur i denne sag, at det afgørende for ham var dette ene, at opnå afgørende gode resultater for befolkningen. Men det svar tilfredsstillende mig ingenlunde, for det spørgsmål står stadig åbent, hvad hensigten har været med at forringe det forslag, som den højtærede landbrugsminister kunne have fået gennemført her i tinget ligesom i folketinget. Når jeg har stillet spørgsmålet på den måde, er det, fordi jeg trods alt troede på, at der var visse lighedspunkter mellem de to arbejderpartier. Socialdemokratiet har i hvert fald endnu ikke officielt frafaldet, at det ønsker at ændre samfundets struktur. Her var, man kan måske sige kun et lille område, men dog et område, hvor man til en begyndelse kunne vise, at socialdemokratiet havde en ærlig vilje til at ændre samfundets struktur. Man veg tilbage for det, til trods for at der var et regulært flertal for at gennemføre, at de store ejendomsbesiddere ikke fortsat kan være store ejendomsbesiddere.

Det ærede medlem hr. Nielsen-Man lagde for dagen, at han var uenig med mig i den opfattelse, jeg gav udtryk for vedrørende domstolenes kompetence til at dømme i denne sag. Jeg vil overfor det ærede medlem sige så klart, at det ikke kan misforstås, at når jeg underkender domstolenes kompetence her, drejer det sig udelukkende om domstolenes kompetence til at bedømme, hvad der er almenvellets interesse. Jeg kan ikke se rettere end, at i et retssamfund må det være de folkevalgte forsamlinger, der trækker linierne op for, hvad der hedder almenvellets inter-